

СВЕТОВЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ФОРУМ

Юлия Ташева

Световният икономически форум е независима международна организация, посветена на подобряване на състоянието на света чрез ангажиране на бизнеса, политическите, академични и други лидери на обществото за създаването на световни, регионални и промишлеността програми.

Световният икономически форум е международна неправителствена организация със седалище в Женева, Швейцария. Създадена е от професор Клаус Шваб, преподавател в Женевския университет, през 1971 година. Първоначалното му име е било Европейски мениджърски форум, а през 1987 е променено на Световен икономически форум.

През 1971 година на първия Европейски мениджърски симпозиум в Давос се събират някои от водещите бизнес лидери от Западна Европа по инициатива на Клаус Шваб. Той се провежда в Давоския конгресен център под патронажа на Европейската комисия и Европейските индустриални организации с идеята събитието да получи възможно най-голям отзвук. Целта, с която е инициирана срещата, е пред европейските фирми да се представят новите мениджърски практики, разработени прилагачи се успешно по това време в САЩ, и така чрез внедряването на нови управленски подходи "европейският бизнес да се изправи пред предизвикателствата на международния пазар", както самият Шваб изтъква, да се подобри конкурентноспособността на европейските предприятия и като цяло да се подобри европейската икономика, за да може да се съревновава с американските и световни конкуренти в един момент на поствоенната икономическа доминация на САЩ.

На тази първа среща присъстват около 440 участници от над 30 страни. Тази среща, както и следващите ежегодни срещи в Давос се провеждат в края на януари и началото на февруари.

Развитието на фокуса на организацията от мениджърски към икономически и социален се случва естествено в хода на световните събития. През 1973 се случва Войната от Йом Кимпур, четвъртата арабско-израелска война. През тази година се разпада и „златно-доларовият стандарт” (Бретън-Удската система). На първата среща

след тези събития през 1974 година за първи път взимат участие и политически лидери. Вследствие на предходните събития, обсъжданите теми от строго корпоративни преминават в сферата на политиката и глобалната икономика.

С течение на годините политическите лидери приемат форума като неутрална платформа, където могат мирно да решат противоречията си. През 1988г. Гърция и Турция подписват Декларацията от Давос, с която избягват директна война помежду си. През 1992 година президентът на Южна Африка Фредерик Вилем де Кларк се среща с Нелсън Мандела и вожда Мангусуту Бутелези за първата им съвместна среща извън пределите на Южна Африка. През 1994 година, по време на годишната среща, израелският министър-председател Шимон Перес и председателят на Организацията за освобождение на Палестина Ясер Арафат постигат предварително споразумение за Газа и Йерихон. През 2008 година Бил Гейт прави изказване върху креативния капитализъм. Това е форма на капитализъм, която работи едновременно за генериране на печалби и за решаване на световните неравенства, чрез използването на силите на пазара за по-добро адресиране на нуждите на бедните.

Седалището на фондацията се намира в Колонги, Женева, Швейцария. През 2006 година са отворени регионални офиси в Пекин и Ню Йорк. Организацията се стреми към безпристрастност и необвързаност с политически, партийни или национални интереси. Основната цел, която си поставя чрез всички свои действия е „подобряването на състоянието на света”, като организацията има статус на наблюдател към Икономически и социален съвет на ООН и същевременно е под наблюдението на Швейцарския федерален съвет.

Висшестоящият орган на организацията е нейният борд. Основната роля на борда е да бъде своеобразен пазител на мисията, ценностите и идеите на организацията и да съблюдава тяхното спазване. Към януари 2011 година бордът се състои от 22 членове. Сред тях са бившият генерален секретар на ООН Кофи Анан, президентът на Масачузетския институт за технологии Сюзан Хокфийлд, председателят на Управленски борд на Дойче банк Йозеф Акерман и други лидери в областта на икономиката, науката, бизнеса и политиката.

Председател на фондацията и ръководител от нейното създаване до днес е нейният основател Клаус Шваб. Управлението на дейностите около форума на организацията се осъществява от управленски екип, разделен на директори на различни управленски нива. В екипа влизат хора от 56 националности.

Фондацията се състои от 1000 компании членове. Тези компании имат основно влияние при развитието на световната икономика. Типичните компании-членове трябва да бъдат международни, с оборот над 5 000 000 долара. Оборътът може да варира в зависимост от отрасъла и региона. Това са водещи компании в своята индустрия и държава и играят важна роля в развитието на региона и отрасъла си. Със своя мащаб компании-членове могат да внесат промяна в региона си и да допринесат за основната цел на фондацията. От 2005 година всяка компания-членка заплаща годишна такса от 42 000 швейцарски франка, както и 18 000 швейцарски франка годишна такса за срещи, която покрива участието на главния изпълнителен директор на годишната среща. Индустриалните и стратегическите партньори заплащат съответно 250 000 и 500 000 франка, което им позволява да имат по-голяма роля в инициативите на фондацията.

Най-популярното събитие, организирано от фондацията, е годишната среща в Давос. Тя се провежда всяка година в края на януари. На нея присъстват хора от висшето управленско ниво на компаниите-членки, както и избрани политици, представители на неправителствени организации, религиозни водачии журналисти. Мястото на провеждането предлага условия за провеждането на официалното събиране и за осъществяването на неформални срещи между участниците. Това придава допълнителна стойност на събитието и повече възможности за участниците за търсене на решения върху изложените проблеми във форума. За 5 дни се събират общо около 2 200 участници, които присъстват на над 200 различни събития, като различните участници присъстват на различни събития. Темите, които се дискутират касаят глобални въпроси за човечеството като икономическото развитие, бедността, международни конфликти и състоянието на околната среда, като се търсят възможни решения на проблемите. Събитието се отразява от множество медии.

Темата на годишната среща през 2011 година бе „Съвместни правила за една нова реалност“. В тази среща взимат участие над 1 400 бизнес лидери от 1 000 компании-членки на Форума.

Участниците включват над 35 държавни и правителствени ръководители, като 19 от 20-те представителства на G-20 са представени на министерско или по-високо ниво. На Форума присъстват и управители на централни банки, висши служители в международни организации, религиозни водачи, представители на гражданското общество и медиите, синдикални лидери и водещи академични дейци. Общият им брой през 2011 година е около 2500.

Участниците всяка година събират някои от най-влиятелните хора в света, сред които са: кралицата на Йордания- Рания, Франсоа Фийион, Шимон Перес, Виктор Ющенко, Кондолиза Райс, Ал Гор, Бил Клинтън, Бил Гейтс, Боно, Паулу Коелиу, Майкъл Улф. Също така участници са били и Нелсън Мандела, Ангела Меркел, Хенри Кисинджър, Никола Саркози, Дмитрий Медведев и Ясер Арафат.

През 2007 година е установена Годишна среща на новите шампиони, наричана още Летен Давос. Провежда се в Китай, в градовете Далян и Тиендзин. На нея се събират 1500 влиятелни говорители на така наречените от Фондацията глобално развиващи се компании, основно от бързо растящи и нововъзникващи пазари като Китай, Русия, Индия, Мексико и Бразилия и бързо придвижващи се напред развити страни.

Срещата се свързва с новото поколение на глобални лидери, бързо развиващи се региони, конкурентни градове и пионери в областта на технологиите от целия свят. Китайският премиер Уън Дзябао изнася встъпителна реч на всяка от ежегодните срещи.

Всяка година се състоят по 10 регионални срещи. Те позволяват близък контакт между корпоративните бизнес лидери, местните правителства и неправителствените организации. Срещи се провеждат в Източна Азия, африка, Близкия Изток и Латинска Америка.

В рамките на форума са организирани групи и клубове по професионални интереси. Такива например са: „Форум на новите глобални лидери”, както и обединението „Пионери на високите технологии”.

През 2005 година Фондацията основава общността на Младите световни лидери, чийто предшественик е инициативата Световните лидери на утрешния ден. В общността взимат участие лидери под 40 години от целия свят в най-различни области. Те са включени в инициативата 2030. това е инициатива за създаването на картина как бихме искали да изглежда света през 2030 година и да се начертае план как да се постигне това.

От 2000 година Световният икономически форум помага за разпространението на добри модели за социално предприемачество като работи в тясно сътрудничество с Фондацията за социално предприемачество на Клаус Шваб. Фондацията изтъква това, че социалната предприемчивост е ключов елемент в напредъка на обществата и решаването на социалните проблеми.

Фондацията публикува доклади, отнасящи се до важни въпроси за общностите във Форума. Например екипите за стратегическо прогнозиране се концентрират върху разработването на доклади в сферата на конкурентноспособността, глобалните рискове и разработването на стратегии за действие в дългосрочен план. Глобалният доклад за разделение между половете обръща внимание на критични области на неравнопоставеност между мъжете и жените. Докладът за глобалните рискове оценява ключови глобални рискове, пред които държавните компании се изправят. Глобалният доклад за информационните технологии оценява конкурентноспособността на страните, които се отнася до нивото на информационните технологии, с които работят. Освен изброените има и много други доклади. Все по-голямо значение за обективната оценка на икономическото състояние на отделните страни придобива годишният доклад наречен Глобален индекс за конкурентноспособност.

По време на годишната среща през 2002 година е стартирана Световната здравна инициатива от Кофи Анан. Целта на инициативата е да ангажира бизнеса в борбата срещу ХИВ/СПИН, туберкулоза, малария и други посредством публично-частни партньорства и други форми.

По време на годишната среща през 2003 започва световната образователна инициатива. Форумът успява да свърже световни ИТ компании с правителствата на Йордания, Египет и Индия. В резултат на това е разработен хардуер за персоналните компютри в класните стаи и повече учители запознати с методите на електронното обучение. Този метод в момента се използва и в други страни сред, които е и Руанда. Този модел на обучение е доказал своето действие.

Екологичната инициатива включва темите за климатичните промени и водите. В рамките на тази инициатива група компании, сред които Alcan Inc., USAID за Индия, Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество, Конфедерацията на индийската индустрия, Департамента на ООН в Индия, Правителството на Раджастан и Бизнес фондация NEPAD сформират редица публично-частни партньорства за управлението на водите в Индия и Южна Африка.

По време на годишната среща през 2004 година се създава инициатива Партньорство против корупцията в името на подпомагане борбата с корупцията. Тя е стартирана от различни директори на компании в сферата на инженерството, строителството, енергетиката, металите и минната индустрия. Инициативата служи за

обмяна на опит и обсъждане на ситуации на труден избор. Около 140 компании са подписали тази инициатива.

Към Световния икономически форум съществува програма за технологично нововъведение. Награда се дава на компании от целия свят, работещи в сферата на иновациите и новите технологии за високи постижения в областта им. Всяка година с награда се отличават между 30 и 50 компании.

Впоследствие наградените компании се включват в инициативите на форума. В рамките на дейностите на форума представители на техните ръководства могат да се срещнат с учени, лица от академични среди, неправителствени организации и правителства, както и компании-членове на фондацията и заедно да разгледат как иновативната идея на фондацията може да допринесе за разрешаването на най-различни проблеми в света, като откриването на ваксини и други. Идеята е по този начин да се допринесе за общата цел на Форума- подобряване на общото състояние на света.